

Менин үйүм

Автор: Фаусто Аарья Де Сантис

Сүрөтчү: Огин Найям

Которгон жана адаптациялаган: Талгат Деркембаев

Менин үйүм

Автор: Фаусто Аарья Де Сантис

Сүрөтчү: Огин Найям

Которгон жана адаптациялаган: Талгат Деркембаев

Кыргыз тилинде

Бишкек-2021

Copyright © 2021, Бул чыгарма Creative Commons Attribution 4.0 Эл аралык лицензиясы (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>) боюнча лицензияланган.

<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Бул ишти коммерциялык максаттарда колдоно аласыз. Бул чыгарманы адаптациялап, толуктай аласыз. Авторлордун, иллюстраторлордун ж.б. автордук укугун жана өздүк маалыматтарын сакташыңыз керек.

Home, Copyright © 2020, Эта работа лицензирована по международной лицензии Creative Commons Attribution 4.0. (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>) түп нускасынан ылайыкташтырылган. CC BY 4.0 лицензиясы негизинде лицензияланган. "Менин Үйүм" (кыргыз тилинде), автор Фаусто Аарья Де Сантис, сүрөтчү Огин Найям. Талгат Деркенбаев тарабынан которулуп адаптацияланган. Pratham Books ©2020 CC-BY 4.0 лицензиясы боюнча басылып чыккан. Чыгарманын түп нускасын бул жерден көрө аласыз: <https://storyweaver.org.in/stories/113431-home>

Бул басылма АКШнын эл аралык өнүктүрүү боюнча агенттиги (USAID) аркылуу көрсөтүлгөн Америка элинин колдоосу менен түзүлдү. Басылманын мазмуну USAIDдин же АКШ Өкмөтүнүн пикирин милдеттүү түрдө чагылдырбайт.

Created with Bloom

Мектептен үйгө кайтканда,
чалчыктардын үстүнөн секирип-секирип,
жаандын жааганына карабай, «Дабыр-
дубур, дабыр-дубур», – деп ырдап коюп
кетип баратам.

Биздин кыштактын майышып калган
темир чатырлары да мага окшоп, “дабыр-
дубур, дабыр-дубур” деп, өзүнүн бир
калыптагы обонун созот.

Мен жамгырды жактырам. Бирок кээ бирде аны жаман да көрүп кетем. Албетте, куурулган согонду жегенчелик аны жаман көрбөйм. Тек гана, кээ бир түшүнүксүз учурларда ага итиркейим келип кетет.

Асман кайгырып жатабы же бакытка балкып жатабы, мага ушул жагы түшүнүксүз. Кайрадан булуттарды тигиле карайм.

Карасаңар, алар кайрадан ылдый карай тамчыларды тынымсыз жаадыра башташты.

Фейцунг кыштагында биздин ата-бабаларыбыз бери көп жылдар бою жашап келген экен. Кыскасы, бул жерди байырлаганыбызга дээрлик үч жүз жыл толуптур.

Биз үй-бүлөбүз менен өзгөчө сонун, жылуу моюн орогучтарды жасайбыз. Мага атам жасаган шайы жоолуктар өзгөчө жагат. Алар чоң болгону менен, жумшагын сураба.

Жатарда да шайы жоолуктардын бирин колума ороп алып, жаагыма жумшак төшөп уктайм.

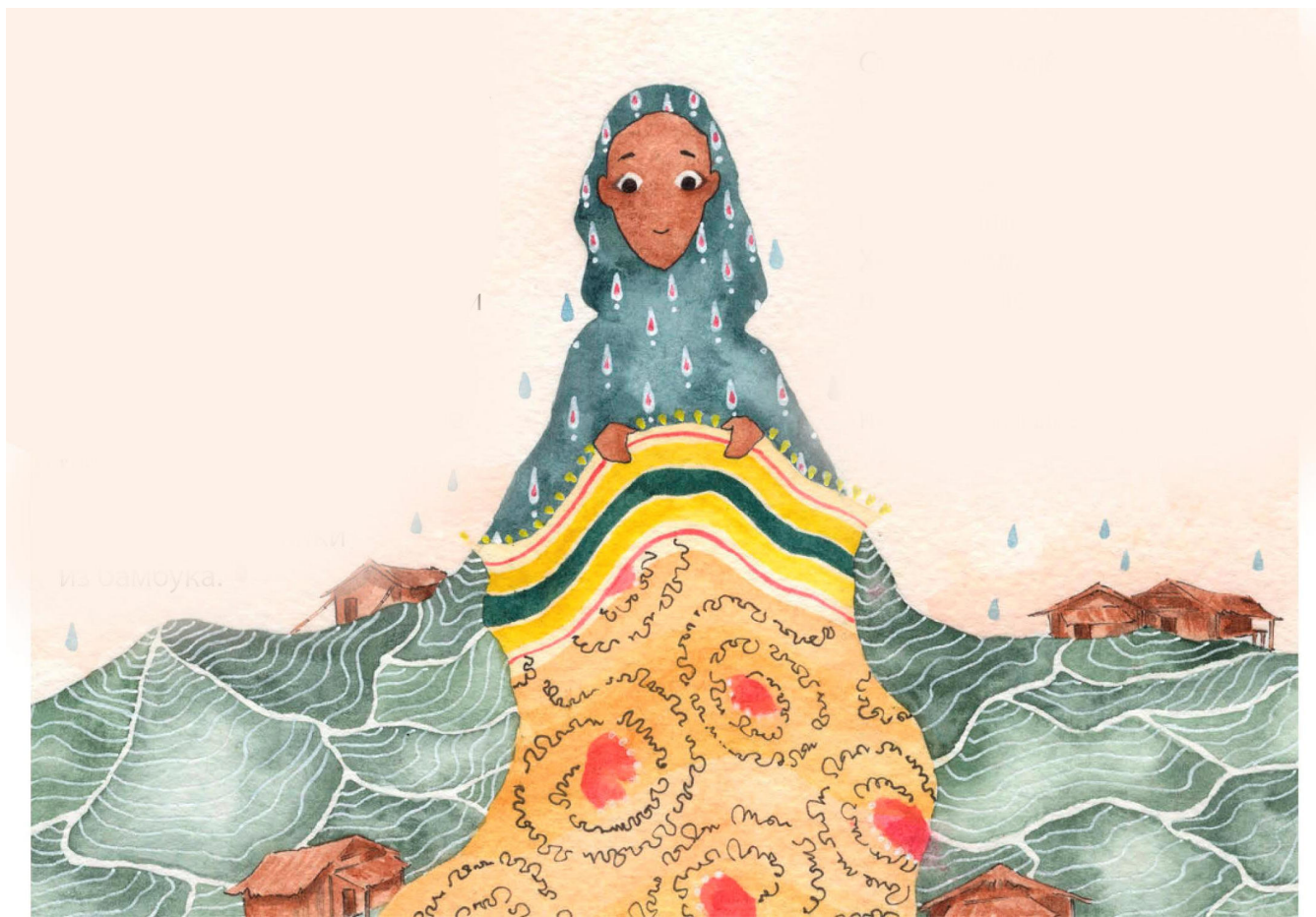
Амма шайы жоолукка сөздөрдү кошо токугандай сүйлөйт. Ал биздин айылдын эң мыкты сөзмөрү, кудум, театрдын эле актрисасы. Бирок окуяларды карыган ташбакадай болуп өтө жай айтып берген Аббу менен аны салыштырууга түк болбойт.

Биздин айыл тегерете күрүч талаалары менен курчалган. Күрүч талааларынын көрктүүлүгүн, кеңдигин, жапжашыл болуп турган сулуулугун сураба.

Мейкин талааларда асманда жылдыздар чачылгандай болуп, ар кай жерден бамбуктан жасалган үйлөр үрпөйүп көрүнөт.

Өлкөбүз чоң болгону менен, бизди бардык жерге эле киргизе беришпейт. Амманын айтымында, биз өзүбүзгө окшогон кишилер бар жерлерге гана кире алат экенбиз.

Дагы жакшы, кыштагыбызда мага керектүүлөрдүн баары бар. Үй-бүлөм, досторум жана биз ойногон жашыл талаалар жетиштүү. Бир гана бизге догдур жетишпейт.

Мен чүчкүрүп састумоолой баштаганымда, Амма тынчсызданып, ооруп калбасын деп мени башка кыштактагы догдурга алып барды. Ал жерге жетүү үчүн дээрлик эки саат убакыт керектелет экен. Догдурга көрүнүп, ооруканадан чыга бергенибизде, үн күчөткүч аркылуу азан чакырган имамдын үнү угулду.

“Батышты көздөй качкыла! Батышты көздөй качкыла! Колдо болгон нерсеңерди алып качкыла. Үйүңөргө кайрылып барбагыла! Убакыт жок. Бизди көздөй куралчан адамдар келе жатышат.

Алар баскан жолунда эч нерсени калтырбай өрттөп жатышат. Алдынан чыккандардын бардыгын кырып салат деп коркуп жатабыз. Батышты көздөй качкыла. Качкыла-а-а! Батышка-а-а!..” – деп имам азан айтпай эле, абаны жаңыртып кыйкырып жатты.

Имамдын дирилдеп, толкунданган үнүнөн, анын аябай коркуп жатканы билинип турду.

Муну укканда, менин кичинекей алаканым Амманын күчтүү колдорунда карышып калган эле. Биз бири-бирибизге бекем ыктап, колуна тийген буюмун алып, ары-бери элеңдеп качып бараткан элди таң кала карап туруп калдык.

Ошентип, Амма экөөбүз да жүздөгөн адамдардын артынан ээрчип, батышты көздөй качтык.

Сансыз тамчы көл болгондой, биз дагы батышты көздөй агылган дарыяга окшодук. Ар бир тамчы басып бараткан, чуркап бараткан, мүдүрүлүп-мүргүп бараткан адам эле...

Мынакей баш-аягы көрүнбөгөн адамдардын толкуну күрүч талааларын, бакчаларды, токойлорду, адырларды каптап өтүп баратты.

Көптөгөн адамдар кумга сиңген тамчыдай болуп жоголо баштады. Ал эми дарыя болсо улам кошулган тамчылар менен күчөп, бет алган жагына селдей агып жөнөдү.

Көрсө, көптөгөн тамчылар жолдо эле жоголуп кетет турбайбы...

Мен аябай жакшы көргөн, күндө көргүм келген тамчылар булар – Аббу, атам, апам жана бир туугандарым. Бирок алар эмнегедир биз агып бараткан дарыяга кошулбай калышты.

Адамдардын дарыясы Амма айткан “чек араны” кесип өтү.

Ал азыр биз башка өлкөгө келгенибизди айтып жатат. Бирок мага бардык эле жер окшош сыяктуу көрүндү.

Ал эми дарыялар чек араны кесип өтүп жатканын билер бекен? Менин оюмча, алардын чек ара менен деле иши болбосо керек.

Ошентип, биз ээн талаада калдык.

Мейкиндиктин бир тарабында биздин үйүбүз калган күрүч талаалары созулуп жатса, экинчи тарабында океанга сиңип кеткен шаар көрүнөт.

Ээн талаа акырындык менен
чатырларга жана кичинекей алачыктарга
толо баштады.

Бул жерде азык болгудай жашылча-
жемиш өспөйт экен. Тамак-ашты бизге
адамдар таратып берип жатышты. Сууну
болсо кудуктардан албай, жүк ташуучу
унаалар менен алып келишет экен. Бул
жактагы адамдар бизди качкындар деп
атай башташты.

– Бул жер бизге коопсуз, – деп Амма айта берет. Кызык, Аббу, атам, апамдар эмне болду экен? Алар эмне кылып жатышат? Коопсуздукта жашап жатышты бекен?

Мен айлана-тегеректи карагандан чарчабайм. Ушул ээн талаа биз үчүн кантип эле коопсуз болуп жатканын деле элестете албайм.

Ошентип, биз кайсы бир күнү үйгө кайтып барабыз деген үмүт менен жашап жатабыз.

Үйү жок да коопсуздук болчу беле? Өзүңдүн үй-бүлөң, досторуң жаныңда болбосо, кайдагы коопсуздук болмок эле?

Мен ар дайым үйүбүз кайда, ал ушул жердеби же менин үй-бүлөм турган жердеби деп ойлоном.

Эки жерде үйүң болсо кандай болор экен?

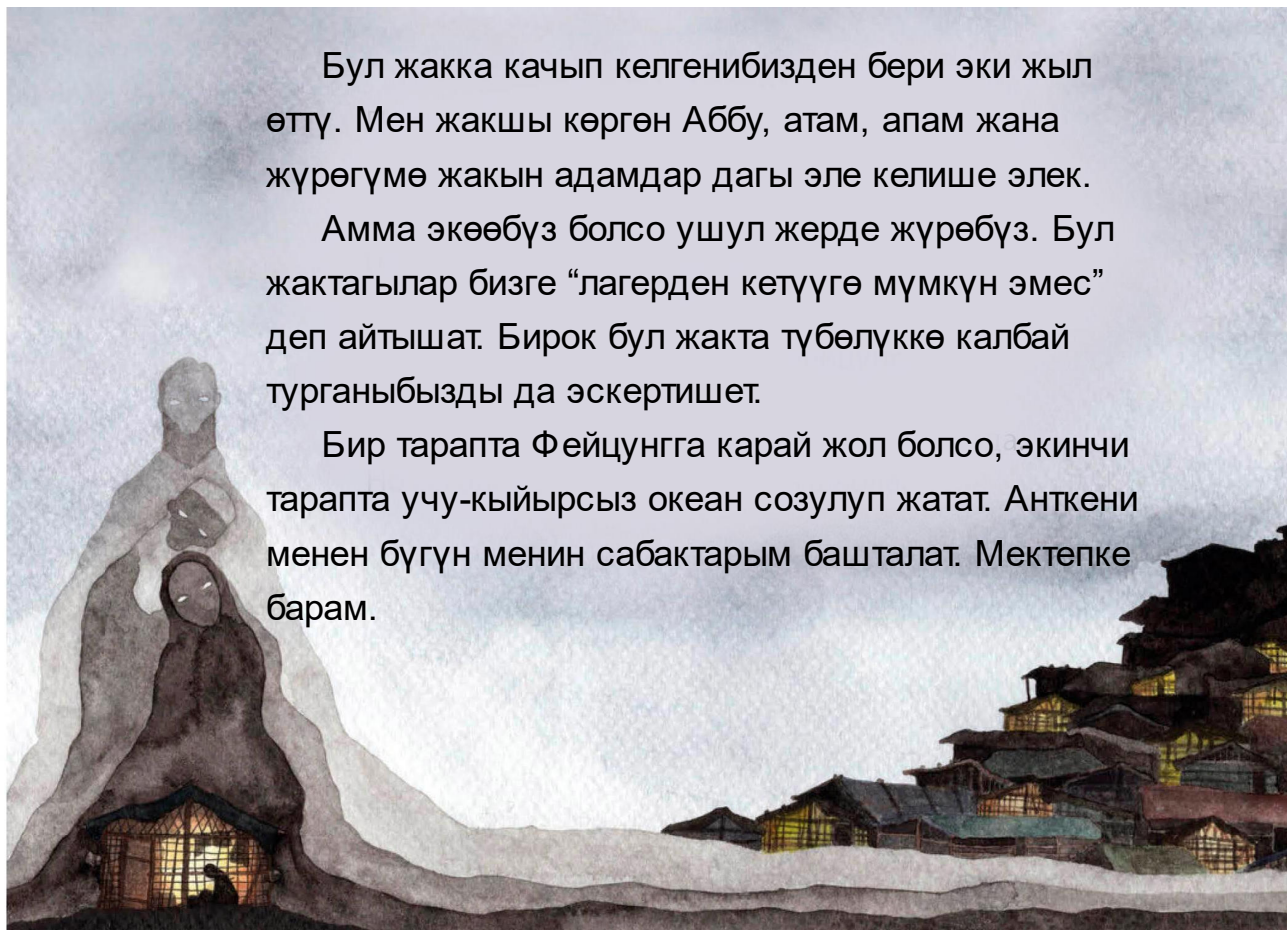
Менин жүрөгүмдүн бир бөлүгү ар дайым Фейцунгда болорун жакшы билем. Бирок биз ал жакка эч качан бара албасак, ал жер бизге үй болушу мүмкүнбү?

Бул жакка качып келгенибизден бери эки жыл өттү. Мен жакшы көргөн Аббу, атам, апам жана жүрөгүмө жакын адамдар дагы эле келише элек.

Амма экөөбүз болсо ушул жерде жүрөбүз. Бул жактагылар бизге “лагерден кетүүгө мүмкүн эмес” деп айтышат. Бирок бул жакта түбөлүккө калбай турганыбызды да эскертишет.

Бир тарапта Фейцунгга карай жол болсо, экинчи тарапта учу-кыйырсыз океан созулуп жатат. Анткени менен бүгүн менин сабактарым башталат. Мектепке барам.

Мектеп! Мени ал жакта мугалимим күтөт. Буюрса, жакын досторум пайда болот. Мен эми окуганды жана жазганды үйрөнөм.

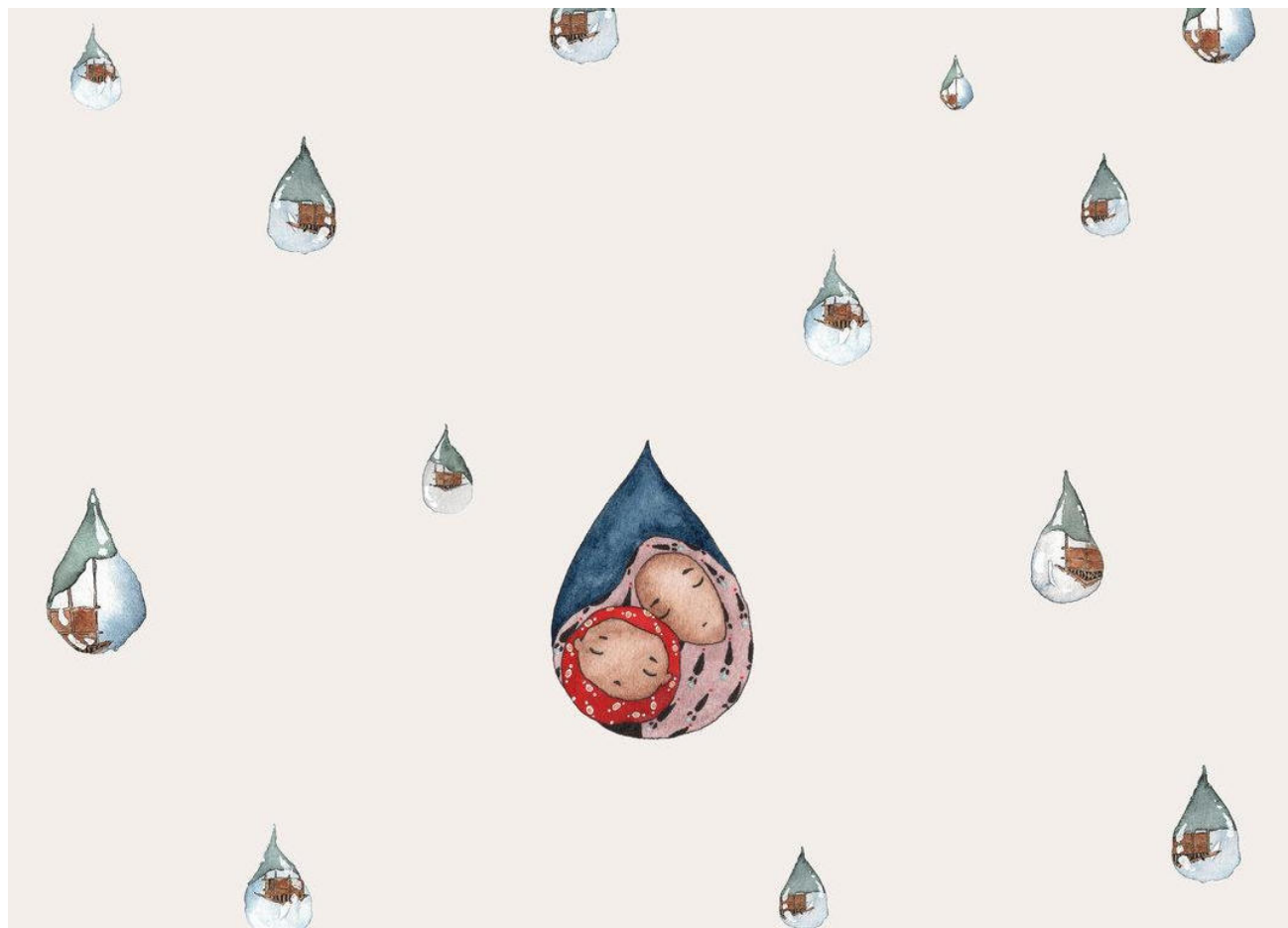
Жамгырдын жааганына карабай, мектепти көздөй чуркап баратсам, Амма:

– Хасина, сен китептериңди унутуп калдыңбы?, – деп кыйкырды.

– Ооба, Амма, таштап койдум, – деп желим чатырларга “дабыр-дубур, дабыр-дубур” этип шатырап төгүп жаткан жамгырдан үнүмдү бийигирээк чыгарганга аракет кылып жооп бердим.

Жамгырдын добушун “буюрса, бардыгы жакшы болот” деген үн коштоп тургансыйт...

USAID
АМЕРИКАНЫН ЭЛИНЕН

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ
МИНИСТРЛИГИ

Автор: Фаусто Аарья Де Сантис
Сүрөтчү: Огин Найям
Которгон жана адаптациялаган:
Талгат Деркембаев

USAID "Окуу керемет!" долбоору
Кыргыз Республикасы

